

Bromölla kommun

PLANERA FÖR AVLOPP

– information från miljökontoret till dig som ska anlägga nytt eller förbättra enskilt avlopp

www.bromolla.se

Projektet Rent avlopp = Rent vatten

Avloppsvatten från hushåll innehåller stora mängder bakterier och näringsämnen som kan förorena hav, sjö, vattendrag och dricksvatten om det inte renas tillräckligt innan det släpps ut. Ett överskott på näringsämnen i hav och sjö kan leda till övergödning som i förlängningen kan ge upphov till bland annat algbloomning och fiskdöd. Om vattenburna smittoämnen når en dricksvattentäkt eller badvatten riskerar många människor och djur att bli sjuka. Därför är utsläpp av avloppsvatten en miljöfarlig verksamhet enligt lag. Om ditt avlopp inte är anslutet till det kommunala ledningsnätet räknas det som en enskild anläggning. Det är du som fastighetsägare som har ansvaret för att ditt avlopp uppfyller miljökraven och på så sätt inte innebär en risk för människors hälsa eller miljön.

I Bromölla kommun finns i nuläget cirka 650 enskilda avlopp varav många sannolikt inte fungerar tillfredsställande. Miljökontoret arbetar aktivt genom utökad information och tillsyn för att situationen ska förbättras. Inriktningen är fastigheter som har en avloppsanläggning som saknar tillstånd, är äldre än 20 år och där inte kommunalt ledningsnät planeras inom 5 år. Målet med projektet är att alla avlopp uppfyller miljökraven. I handlingsplanen visas miljökontorets arbetsgång (bilaga 1).

Bild: B. Ekberg/Megapix och J. Wikström/Johnér

VA-plan

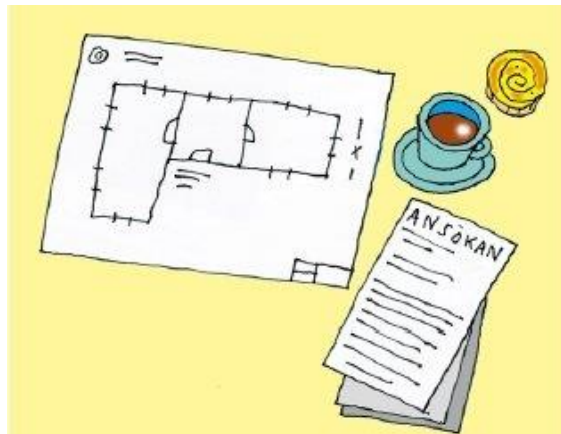
Bromölla kommun antog en plan för vatten- och avloppsförsörjning (VA-plan) i början av 2013. Revidering och precisering genomfördes 2017. I planen anges vilka områden som prioriteras för utbyggnad av vatten och avlopp och vilka områden som inte kommer att beröras. I planen har man tagit hänsyn till miljö- och hälsomässiga behov och tekniska möjligheter.

Om din fastighet ligger i närheten av det kommunala ledningsnätet förespråkar miljökontoret en anslutning till detta som ett första alternativ, eftersom det generellt ger den bästa reningseffekten.

För fastigheter som inte har, eller som enligt utbyggnadsplanen inte kommer att få någon möjlighet att ansluta sig till det kommunala ledningsnätet inom 10 år gäller långsiktigt hållbara VA-lösningar för enskilt avlopp. Ett alternativ är att flera fastighetsägare i ett område ansvarar för en gemensam anläggning. För fastigheter som enligt planen kommer att få kommunalt ledningsnät inom 5-10 år och som har en avloppsanläggning som inte uppfyller kraven, kan eventuellt kortsiktiga lösningar räcka för att minska utsläppen i väntan på utbyggnad.

Tillstånd – hur går du tillväga?

Om din avloppsanläggning inte uppfyller reningskraven måste du ansöka om tillstånd för att ändra den befintliga eller för att anlägga en ny. Om en anläggning tas i drift utan att tillstånd finns riskerar fastighetsägaren att få betala en miljöstraffavgift. Ansökan görs till miljökontoret, blanketter finns på kommunens webbplats www.bromolla.se/blanketter eller kan beställas från miljökontoret. Till ansökan ska en situationsplan bifogas (exempel på hur en sådan kan se ut bifogas, bilaga 4). Tänk på att skicka in ansökan och kompletta handlingar ca 4 veckor innan arbetet är tänkt att påbörjas! Entreprenören kan ofta även hjälpa till med tillståndsansökan. Enligt 2019 års taxa, som är beslutad av kommunfullmäktige, är avgiften för ett tillstånd 6 300 kr.

Viktigt att ta reda på för dig som är fastighetsägare

- Vilken skyddsnivå för miljö- respektive hälsoskydd gäller för enskilt avlopp på din fastighet?
- Hur rör sig grundvattnet? Infiltrering i marken ska normalt placeras nedströms vattentäcker.
- Var finns vattentäcker, grannarnas och din egen?
- Hur långt är det till ytvatten (bäck, sjö, dike)?
- Klarar anläggningen sig med självfall eller behövs pumpning?
- Hur djupt hamnar avloppsledningarna och infiltrationsledningarna?
- Hur djupt är det till grundvattnet? Avstånd till grundvattnet och uppgift om markförhållandena kan du ofta få genom att gräva en provgrop vid platsen för infiltrering. Gropen görs 1,25 m djupare än utsläppsnivån.
- Hur är markens förmåga att infiltrera? Bästa sättet att ta reda på det är att ta jord från provgropen och göra en perkolationsstest. Detta kan en sakkunnig hjälpa dig med. Alternativt kan du lämna jordprov till ett laboratorium för siktanalys.
- Ligger berg ytligt och hur djupt är det i så fall dit?
- Vilka funktionstester finns för fabrikatet jag är intresserad av, vilka reduktionskrav klarar den?

Tänk på avstånden!

Skyddsavstånd för infiltration

- 10-30 meter från ytvatten/dike.
- Avstånd till dricksvattentäkt bör normalt aldrig vara mindre än 50 meter.
- Inte mindre än 1 meter vid något tillfälle under året mellan infiltrationsytan och grundvattennivån. Detta innebär i praktiken att det kan behövas ytterligare säkerhetsavstånd för att inte riskera att avståndet blir för litet vid perioder med mycket nederbörd.

Skyddsavstånd för slamavskiljaren

- Avstånd mellan kommunens slamtömningsfordon och anläggningen som ska tömmas bör inte vara längre än 25 meter och botten på anläggningen bör inte ligga lägre än 7 meter under slambilens uppställningsplats.
- Minst 10 meter från bostadshus.
- Minst 4 meter till fastighetsgräns.
- Minst 20 meter till vattentäkt.
- Över grundvattennivån.

Ledningar

- Minst 10 meter från vattentäkt om de är täthetsprovade, annars minst 20 meter.

Informationsblad "Vi gör - Ni gör"

Vi bifogar ett informationsblad där du får en överblick kring vilka frågor du ansvarar för och vilka miljökontoret ansvarar för. Det är mycket viktigt att du tar del av denna information (bilaga 4).

Miljökrav

I miljöbalken finns bestämmelser om utsläpp av avloppsvatten och Naturvårdsverket har kompletterat med allmänna råd. Dessa grundkrav gäller alla enskilda avloppsanläggningar.

a) Dag- och dräneringsvatten leds inte till spillvattenanordningen.

b) Avloppsanordningen är, med undantag för eventuell infiltrerande del, tät för att hindra in- och utläckage av vatten.

c) Avloppsanordningens funktion är enkel att kontrollera.

d) Avloppsanläggningen är utformad så att underhåll och service underlättas.

e) Avloppsanordningen anläggs på ett sådant sätt och på en sådan plats att dess funktion kan upprätthållas under anordningens livslängd.

f) Avloppsanordningen åtföljs av en drift- och underhållsinstruktion från leverantören som innehåller de uppgifter som behövs för att säkra anordningens funktion. Normalt bör uppgifter som framgår av bilaga 2 till NFS 2006:7 ingå.

g) Avloppsanordningen är, i den mån det behövs, försedd med larm om det uppstår driftsstörningar eller andra funktionsstörningar. Ett larm bör alltid finnas som varnar innan en sluten behållare för avloppsvatten har blivit full.

h) Det finns möjlighet att ta prov på det avloppsvatten som kommer ut från anordningen i annat fall än när avloppsvattnet leds till en sluten behållare.

Det finns inga regler för vilken *typ* av anläggning som kan installeras, däremot ska anläggningen uppnå en viss *reningsgrad* enligt de allmänna råden. Vilken reningsgrad som krävs beror på var fastigheten är belägen. Om det finns ytvatten eller dricksvattentäkter i närheten ökar kraven. Då gäller kraven för **hög skyddsnivå** för miljöskydd och/eller hälsoskydd. Hög skyddsnivå kan också behövas i särskilt skyddsvärda områden såsom naturreservat eller Natura 2000-områden. I övriga fall gäller **normal skyddsnivå**.

Ur miljöskyddssynpunkt ställs det högre krav på fosfor- och kväverening och ur hälsoskyddssynpunkt ställs det högre krav på skydd mot smittor och andra olägenheter som exempelvis lukt för att uppnå hög skyddsnivå. Syftet är att skydda känsliga vatten och områden som kan påverkas negativt av ett högt tillskott av näringsämnen respektive vattenburen smitta.

	Normal skyddsnivå	Hög skyddsnivå
Miljöskydd	<p>Anläggningen ska reducera minst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiska ämnen (BOD₇) 90 % - Fosfor (tot-P): 70 % <p>Teknik som begränsar användningen av vatten ska användas.</p> <p>Fosfatfria tvättmedel och hushållskemikalier ska användas.</p> <p>Anläggningen ska göra det möjligt att återvinna näringsämnen ur avloppsfraktioner eller andra restprodukter.</p> <p>Åtgärder ska vidtas för att minimera risk för smitta eller annan olägenhet för djur.</p>	<p>Utöver det som gäller för normal skyddsnivå ska anläggningen reducera minst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fosfor (tot-P): 90 % - Kväve (tot-N): 50 %
Hälsoskydd	<p>Utsläpp av avloppsvatten får inte medverka till en betydande ökad risk för att människor ska utsättas för smitta eller annan olägenhet, t.ex. lukt, förorening av dricks- eller badvatten.</p> <p>Hantering av restprodukter från anläggningen inom fastigheten ska ske på ett hygieniskt acceptabelt sätt.</p>	<p>Ytterligare skyddsåtgärder utöver den huvudsakliga reningen vidtas. Det kan t ex vara att göra utsläppspunkten mer svårtillgänglig, förbjuda vissa utsläpp, öka anläggningens robusthet eller lägga till ett extra reningssteg som utjämnar varierande flöden eller tar emot eventuellt bräddat vatten.</p>

Tabell 1. Krav på den enskilda avloppsanläggningen inom respektive skyddsnivå enligt Naturvårdsverkets allmänna råd (NFS 2006:7).

I bifogad karta (bilaga 2) kan du se vilken skyddsnivå som gäller för din fastighet. För område som saknar färgmarkering i kartan gäller oftast normal skyddsnivå. Observera att detta är en grov uppskattning och att bedömning sker i varje enskilt fall.

Tekniska lösningar

Det finns idag många olika sätt att rena avloppsvatten på och ett stort urval av produkter på marknaden att välja mellan. Vilken typ av anläggning som passar din fastighet bäst beror på bland annat markens egenskaper, hur stort avståndet är till berggrund och grundvatten. Vilken skyddsnivå som krävs är naturligtvis också avgörande. Därför kan man inte generellt säga vilken teknik som fungerar bäst, lämpligheten måste bedömas i varje enskilt fall med beaktande av fastighetens

förutsättningar. Du som fastighetsägare måste naturligtvis också väga in kostnader och behovet av underhåll i ditt val av anläggning.

En avloppsanläggning ska alltid vara dimensionerad för fem personer och åretruntboende om det inte finns starka skäl mot detta. Avloppet ska alltid anläggas av sakkunnig person.

Miljökontoret, som är en opartisk myndighet, kan inte rekommendera någon viss typ av anläggning. Vi hänvisar till webbplatsen www.avloppsguiden.se där det finns mycket användbar information om tekniska lösningar, kostnader och entreprenörer som är diplomerade och kan hjälpa till med att föreslå en lämplig avloppsanläggning.

Några exempel på avloppsteknik

Källa: avloppsguiden.se

Markbaserad rening

Denna teknik använder marken för att rena avloppsvattnet. Det finns olika varianter av markbaserad rening men principen är densamma.

Minireningsverk/kompakta lösningar

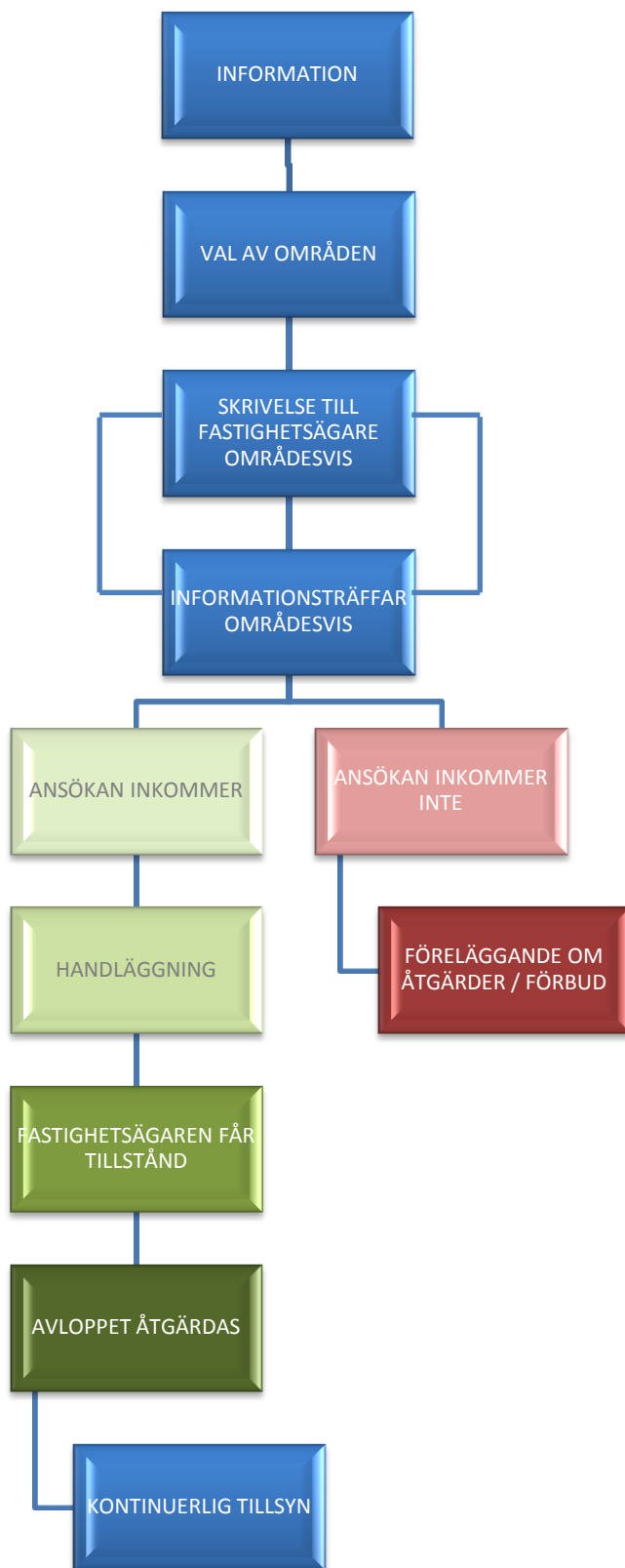
Här sker avloppsreningen i en förtillverkad produkt. Den vanligaste varianten är slamavskiljning, kemisk fällning och biologisk nedbrytning.

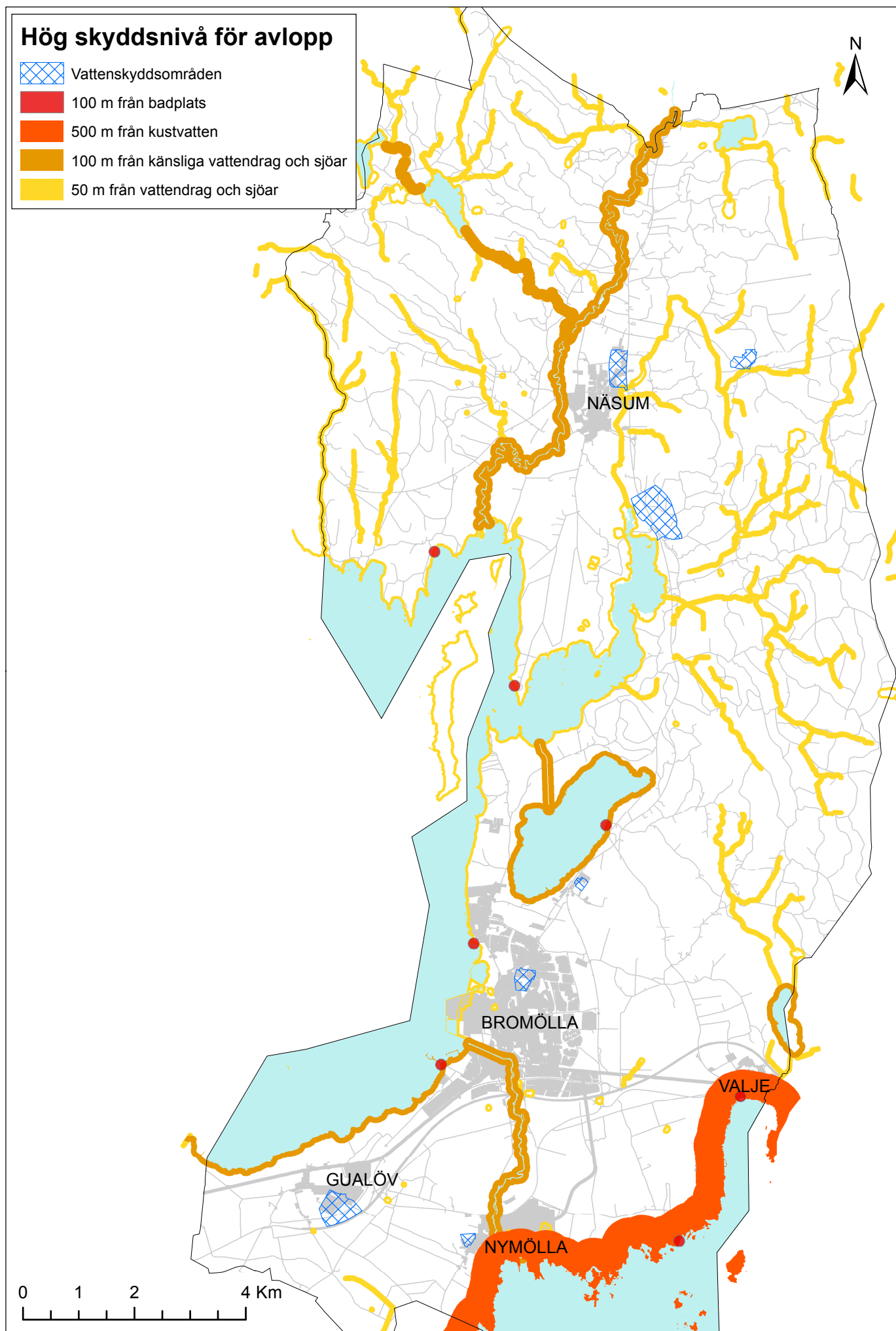

Källsorterat WC-avlopp

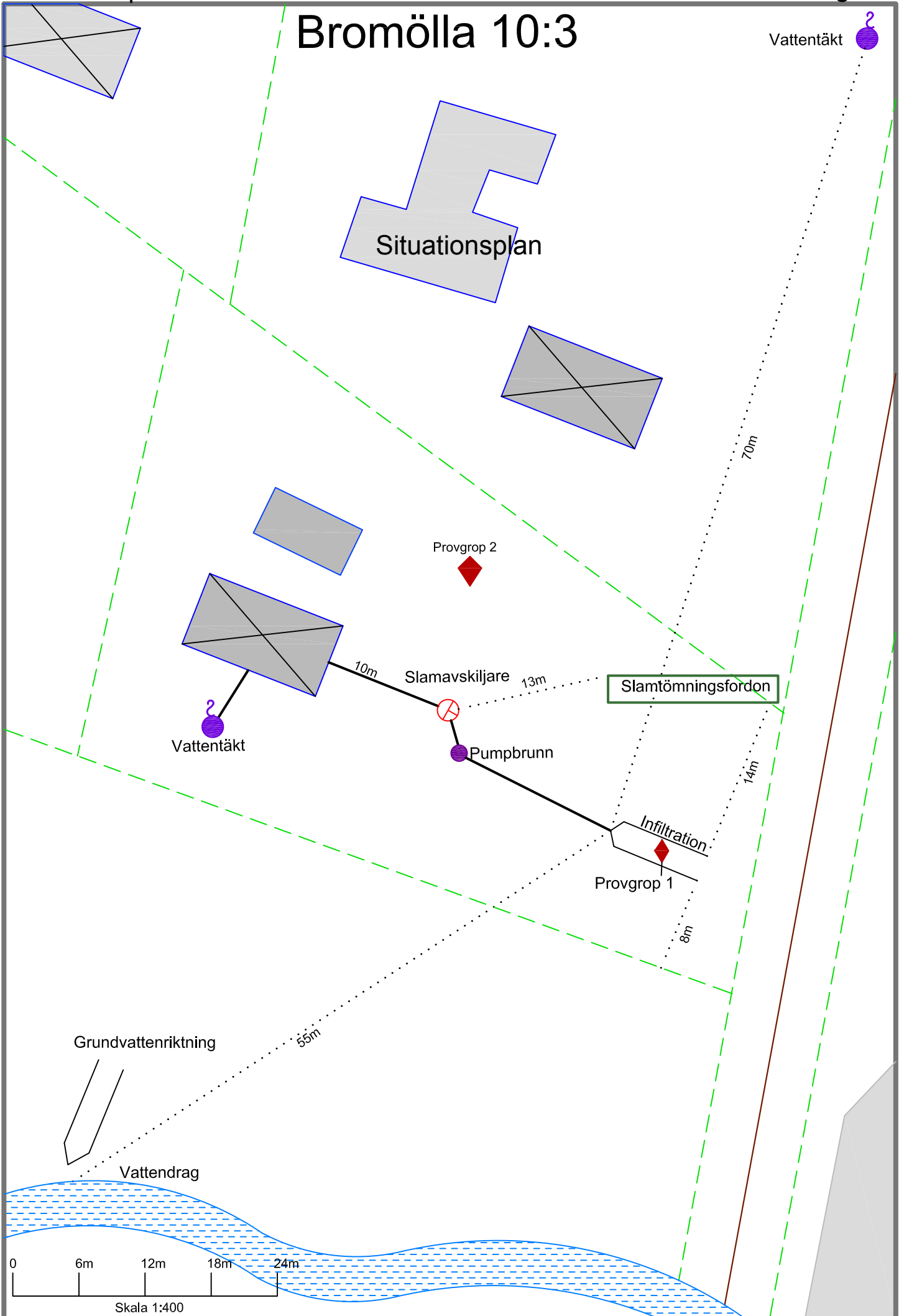
Avloppet från de vattenspolande toaletterna samlas upp medan övrigt avlopp har egen BDT-rening (bad- dusch- tvätt).

Bromölla 10:3

Vattentäkt

Situationsplan

Provgrop 2

Slamavskiljare

Slamtömningsfordon

Pumpbrunn

Infiltration

Provgrop 1

Grundvattenriktning

Vattendrag

0 6m 12m 18m 24m

Skala 1:400

Vi Gör

Vägleder

Vi svarar på frågor och berättar var du hittar den information du söker samt blanketten för ansökan/anmälan.

Registrerar inkommen ansökan eller anmälan

Handlägger inkommen ansökan eller anmälan

- Begär **komplettering** om någon uppgift saknas.
- **Besöker** fastigheten (om inte detta gjorts tidigare), besiktigar provgropar och bedömer markförutsättningar.
- Handlingarna skickas ut för **yttrande** till berörda grannfastigheter.
- Gör en helhets**bedömning** av ärendet innan beslut

Beslut fattas, antingen tillstånd eller avslag. Tillstånd förenas med villkor och råd.

Eventuellt **inspektion** på plats

Granskar inkommen kvalitetsförsäkran.

Meddelar renhållningen som för in fastigheten i register för slamtömning.

Ärendet **avslutas**

Ni Gör

Tar **kontakt** med miljökontoret

Planera anläggningen. Kontrollera lokala förutsättningar och välj avloppslösning. Anlita gärna **sakkunnig** för hjälp.

Utför behövliga **undersökningar** som perkolationstest eller siktanalys. Ytterligare undersökningar kan behövas vid svårare förhållanden.

Lämnar in **ansökan eller anmälan**
Observera **bilagor** som ska ingå!

Läser och granskar meddelat beslut
Beslut om förelägganden, förbud eller tillstånd med villkor är bindande men du kan överklaga om du inte är nöjd.
Delger anlita entreprenör beslutet och ritning.

Anlägger avloppet med hjälp av sakkunnig entreprenör efter att beslutet vunnit lag kraft. Villkoren i beslutet måste följas.
Kontrollerar anläggningsarbetet med hjälp av kvalitetsförsäkran.

Kontaktar miljökontoret senast dagen innan anläggningen ska övertäckas.

Lämnar **kvalitetsförsäkran med fotodokumentation** till miljökontoret, underskriven av sökanden och entreprenör.

Kontakta oss gärna!

Finns det uppgifter du vill att vi ska ta del av, vill du beställa blanketter och broschyrer eller har du frågor om vad som gäller för just din fastighet, kontakta oss gärna! Allt material, gällande anläggning av enskilt avlopp, som finns Bromölla kommuns webbplats samt på Avloppsguiden.se går även att beställa i pappersformat hos miljökontoret.

Vi som jobbar med projektet heter Annelie Berg och Marijana Stevic

Besöksadress: Miljökontoret, Kommunhuset, Storgatan 48, Bromölla.

Ring gärna och boka tid för besök så att vi säkert har tid avsatt för dig när du kommer.

E-post: myndighetskontoret@bromolla.se

Telefon: Annelie Berg, miljöinspektör, 0456-82 23 13, Marijana Stevic, miljöinspektör, 0456-82 22 45

Kontakt Bromölla Energi & Vatten

Anders Johnson, teknisk chef

Besöksadress: Storgatan 40, Bromölla

Telefon: 0456-62 25 06

E-post: anders.johnsson@bevab.se

